

en kritisk Overgangstid. Den Tilnærmelse til Frihandel, som er vundet gennem Forandring i Prisniveauet ved, at vore Told-satsers Værdi ikke er den samme som før, vil Frihandelens Venner sikkert fastholde. Men Situationen kan blive saaledes, at Værn er nødvendigt, og det kan ske gennem de Foranstaltninger, som maaske bebudes i den omtalte Artikel i „Berlingske Tidende“. Men hvis et saadant Værn for den hjemlige Virksomhed ydes, er ogsaa Tilsyn nødvendigt, ligesom ogsaa prisregulerende Foranstaltninger vil blive i høj Grad nødvendige.

Alle ærede foregaaende Talere — ogsaa denne Taler i Arbejdsgiverforeningen — har beskæftiget sig med 8 Timers Arbejdsdagen, og man har ligesom sat ind paa, at alle Vanskelighederne i denne Tid stammer fra Indførelsen af 8 Timers Arbejdsdagen. Ja, det er det sædvanlige, at en Syndebuk skal udvælges, og hvem er mere udkaaret til at bære alle Landets og Folkets Synder end Arbejderklassen? Den Gang man gik ind i Krigen, lød det i alle Lande til Arbejderklassen: Nationalsamhørighed, Borgfred. Ikke saa snart var Krigen ophørt og Landets Grænser betryggede, ja, saa glemte man Samhørigheden. I mange Lande kastede man sig forbitret over Arbejderklassen, og nu forkyndes fra alle Sider denne Tale om Døgmet om 8 Timers Arbejdsdagen. Naar vi hører denne Tale, maa vi forstaa, at det gælder om, at vi ikke bliver dogmatiske i vor Uvillie mod 8 Timers Arbejdsdagen, og for at afværge dette vil jeg tillade mig at vende tilbage til et højtideligt Dokument, nemlig til den store Verdensfredstraktat, hvis 13de Del hedder: „Arbejdet“. Denne Del begynder saaledes: „Da Folkenes Forbund har Grundlæggelsen af Verdensfreden til Formaal, og da en saadan Fred kun kan opbygges paa den sociale Retfærdigheds Grundlag, da der endvidere bestaar Arbejdsvilkaar, som er forbundne med saa mange Uretfærdigheder, saa megen Elendighed og Savn for et stort Antal Mennesker, og da der derved opstaar en Verdensfreden og Verdensendrægtigheden truende Utilfredshed, og da en Forbedring af disse Forhold er paatrængende nødvendig, f. Eks. ved en Regulering af Arbejdsdagen og Arbejdsgens længste Varighed“ . . . . saa nævnes der en hel Række af andre paakrævede Reforme, og derpaa fortsættes der: . . . . „da endvidere en enkelt Regerings Ikke-Antagelse af en virkelig menneskeværdig Ordning af Arbejdet hemmer de andre Nationers Bestræbelser for at forbedre Arbejdernes Kaar i deres egne Lande“, skal der skabes en permanent Institution,

det internationale Arbejdsbureau. En Paragraf fastsætter, at det første Møde skal holdes i Washington, og det første Punkt paa Dagsordenen lyder: Gennemførelse af Grundsetningen om 8 Timers Arbejdsdagen og 48 Timers Arbejdsgugen, og i et Slutningstillæg, hvor man angiver Rettesnoren for alle Regeringer indenfor Folkeforbundet — idet man selvfølgelig siger, at det ikke er endeligt og ikke det hele, men det er Grundsetninger, som, hvis de antages, vil skabe Forbedringer af Tilstandene og alle Forholdene — nævnes som den fjerde af Grundsetningerne „Antagelsen af 8 Timers Arbejdsdagen og 48 Timers Arbejdsgugen som Maal overalt, hvor det ikke er naaet“. Dette Dokument er givet i Versailles den 28. Juni 1919, og under det staar bl. a. Navnene: Wilson, Lansing, Lloyd George, Bonar Law, Balfour, General Botha, General Smuts, Clemenceau, Tardieu, Cambon, Vandervelde og Hermann Müller. Er vi da allerede saa langt fra Underskrivningen af dette højtidelige Dokument, at man her i dette Ting ikke skal høre andet om dette store Spørgsmaal, end at det er det, hvorfra vi her i Landet har vore Vanskeligheder? Tror man, at det er muligt overalt i Verden at berøve Arbejderklassen det eneste virkelig betydningsfulde sociale Fremskridt, den har naaet, nemlig en Begrænsning af dens Arbejdstid, efter at den har baaret alle Krigens Byrder. Jeg tilraader Venstre paa det mest indtrængende ikke at lade sig lokke ind i en Politik, der har til Hensigt at angribe Princippet 8 Timers Arbejdsdagen i dets grundlæggende Betydning. Dogmer og Skemaer er hverken vi eller vort Lands Arbejdere Tilhængere af, og i mangt og meget kan et saadant Princip lempes, men rør ikke ved Grundvolden deri. Det Land, som gør det, vil bringe sig selv i Ulykke.

Paa samme Maade tilraader jeg, at man heller ikke paa Grund af Vanskeligheder i Overgangstiden rører ved et andet stort betydningsfuldt Fremskridt, som er naaet, nemlig Ligelønsprincippet. Jeg vil tillade mig overfor alle Kritikere af dette at hævde, at det er et stort og betydningsfuldt Fremskridt; men saadan synes det at gaa overalt i Verden, at naar efter mægtige Brydningskampe et Fremskridt er naaet, kommer der i samme Øjeblik, fordi man ser Smaaanskeligheder ved Gennemførelsen, en Reaktion, som vil angribe Princippet: Lige Løn for lige Arbejde. Jeg minder ogsaa om, at i samme højtidelige Dokument, givet i Versailles den 28. Juni 1919 og med de samme Underskrifter, er lige Løn for Mand og Kvinde for lige Arbejde opstillet som